

- [7] Brožúra:
Karner, R. a kol.: **Idee plus**, Ideen-und Projektwettbewerb (2003); NÖ Dorf-und Stadterneuerung; 2003;30s.

Preklad z nemčiny:

idee plus

Súťaž zámerov a projektov

Dolnorakúskej obnovy obce a mesta

214 podaných projektov

Dolnorakúska obnova dediny a mesta uskutočnila tohto roku prvý raz súťaž zámerov a projektov, v rámci ktorej vybrala najlepšie zámery a projekty na obnovu dediny a mesta. K účasti boli oprávnené dediny, obce a mestá Dolného Rakúska, ako aj spolky pre obnovu dedín a iní verejní nositelia projektov. Súťaž, ktorá bude v budúcnosti vypisovaná každé dva roky, slúžila aj k výberu kandidátov kraja Dolné Rakúsko pre účasť na Európskej cene obnovy dedín 2004.

Rozlišovalo sa medzi obcami s počtom obyvateľov pod 1000 a nad 1000. Podat' bolo možné realizovateľné plány a projekty, vyhotovené po roku 2000. Zámery a projekty sa hodnotili podľa ich originality, stupňa spoluúčasti občanov a ich hospodárskej, ekologickej a sociálnej stálosti. Odborná rada vybrala pre každú kategóriu štyri nominácie. Konečné rozhodnutie prináležalo porote pod predsedníctvom predsedu krajinskej vlády Dr. Erwin Prölla.

Obce, ale aj regióny, ktoré sa v posledných rokoch usilovali o celkový rozvoj a zodpovedali mottu Európskej ceny pre obnovu dediny „Vykročenie k jedinečnosti“ mohli byť zaradené do kategórie „Všestrannosť“. Víťazom tejto kategórie sa stala obec **Herrnbaumgarten** z vinárskej oblasti, ktorá bude na budúcoročnej **Európskej cene obnovy dediny** zastupovať krajinu Dolné Rakúsko.

Idee plus – podania a nositelia cien

Kategória	Veľkosť obce	Podania	Víťazi
Stavebné projekty	do 1000 obyvateľov.	43	Dorf- und FF-Haus Ringendorf
	nad 1000 obyvateľov	31	Lebendes Museum St.Leonhard/ Hornerwald
Kvalita života a prostredie	do 1000 obyvateľov	31	Integrationslokal Maria Ponsee
	nad 1000 obyvateľov	39	Kraftarena Gross Gerungs
Mládež	do 1000 obyvateľov	21	Jugendtreff Grainbrunn
	nad 1000 obyvateľov	12	Theater Werk.st@dt Aspanberg – St. Peter

Nové médiá	do 1000 obyvateľov	7	Medienmix Hanfthal
	nad 1000 obyvateľov	17	Breitbandfunkverbindung Senftenberg
Ucelenosť		13	Herrnbaumgarten – das ver-ruckte Dorf

STAVEBNÉ PROJEKTY
do 1000 obyvateľov

OCENENÝ

Ringendorf

Názov projektu: Obecný dom a požiarna zbrojnica
Nositeľ projektu: Dorferneuerungsverein Ringendorf
Počet obyvateľov: 107
Zahájenie projektu: február 2001
Koniec projektu: 2004

Realizačné kroky:

Plánovanie do januára 2002

Začiatok stavby skoro na jar, potom provízorne nast'ahovanie

Požiarnici: vnútorná výstavba a zariadenie do 2004

Popis:

Zriadenie dočasného obecného domu pre obyvateľstvo obce a pre požiarnikov. Na surovej stavbe sa skoro každý piatok a sobotu pracovalo. Aby vždy všetci obyvatelia obce vedeli, kedy sa bude pracovať, inštalovali sme pri vchode do obce informačnú tabuľu, na ktorej sme vždy oznámili najbližší termín práce. Dôležité termíny sa oznamovali prostredníctvom SMS. Hrubú stavbu sa podarilo dokončiť v novembri 2002. Na jar 2003 začali práce na vstavaní okien a dverí. Medzičasom sa uskutočnilo vyčistenie vnútrajška a požiarnici sa nast'ahovali.

Plánovanie uskutočnili architekti Klaus Duda a Erik Testor z Grossmugl.

Účasť občanov:

Veľkú časť prác vykonalo samotné obyvateľstvo obce. Do júna 2003 to bolo 3.300 dobrovoľných hodín.

Výsledky:

Organizačné a komunikačné centrum ladí s prostredím a napriek tomu vyzerá moderne a nápadne. Všetky oblasti pre pobyt sú vytvorené veľmi otvorene. V zadnej časti zve prístrešok s voľným priestorom k príjemnému pobudnutiu. Pivnica a garáž požiarnikov sú navrhnuté tak, že všetky nástroje a materiál spolkov môže byť usporiadane uskladnený,. Okrem toho je mládež vo svojej oblasti k dispozícii.

Hodnotenie poroty:

Projekt si získava uznanie svojou ukázkovou multifunkčnou koncepciou a efektívnym a nákladovo výhodným uskutočnením stavby na základe enormných výkonov

jednotlivcov. Pochvalne sa treba zmienit' aj o jednoduchej, modernej výrazovej forme budovy.

Kontaktná adresa:

Predsedu Johann Schlaghuber
2002 Ringendorf 45

STAVEBNÉ PROJEKTY
nad 1000 obyvateľov

OCENENÝ

St. Leonhard am Hornerwald

Názov projektu: Živé múzeum remesiel
Nositeľ projektu: Handwerksmuseum „Am Berg“
St. Leonhard am Hornerwald
Počet obyvateľov: 1.241
Zahájenie projektu: február 2000
Koniec projektu: máj 2001; prebiehajúce doplnenia

Popis:

Objekt bol prázdny hostincom v dezolátnom stave, stojacom v centre obce. Bol revitalizovaný. V súčasnosti dobre prekvitajúci hostinec prevádzkuje nájomca.

Maštale a vedľajšie budovy boli adaptované na múzeum, v ktorom sa v živej forme ukazuje a predvádza 25 remesiel.

Účasť občanov:

Okolo 300 členov Obnovy dediny odvieďlo približne 17.000 pracovných hodín na stavebných a sanačných opatreniach.

Na predvádzanie remesiel sa doteraz spotrebovalo okolo 15.000 hodín.

Výsledky:

Popri opätovnom oživení hostinca a vytvorení pracovných miest pre jednu pekáraň malo toto múzeum za následok aj oživenie ponuky pre voľný čas a kultúru. Rôzne výstavy s obrázkami a umeleckými prácami z dreva miestnych občanov dopĺňujú muzeálnu ponuku. Okolo 5000 návštevníkov ročne zavíta do živého múzea remesiel a robí z neho obľúbený cieľ výletov pre hostí a školské triedy.

Hodnotenie poroty:

Nielen zbierky, ale aj živá dokumentácia starého umeleckého remesla poskytuje podstatný prínos pre uchovanie a sprostredkovanie vidieckeho kultúrneho dedičstva. Mimoriadne vysoký podiel vlastnej práce na sanácii budovy a na udržiavaní prevádzky múzea ukazuje na tvorivú silu a ochotu nasadenia obyvateľov obce.

Kontaktná adresa:

Walter Gall
3572 St. Leonhard am Hornerwald 84

KVALITA ŽIVOTA A PROSTREDIE
do 1000 obyvateľov

OCENENÝ

Maria Ponsee

Názov projektu: Integračná klubová miestnosť „Zum Dorfgast“
Nositeľ projektu: Spolok pre obnovu dediny Maria Ponsee a spolok Balance
Počet obyvateľov: 96
Zahájenie projektu: 2002
Koniec projektu: priebežné uskutočňovanie

Popis:

Po uzatvorení hostinca chýbalo miesto na komunikáciu a stretávanie sa vo voľnom čase. Predsedníčky spolku Balance a Obnovy dediny Maria Ponsee hľadali nekonvenčné riešenie: miesto kde sa môžu stretnúť ľudia bez a s osobitnými potrebami a zbaviť sa ostýchavosti a predsudkov. Zrodila sa myšlienka integračného klubu. Integračný klub Maria Ponsee sa predstavuje ako nie veľký a nie vystatovačný, ale priateľský a útulný.

Účast' občanov:

Spoločné vytvorenie projektu, akcia základného kameňa, benefičné podujatia, organizácia a uskutočnenie podujatí.

Výsledky:

- oživenie a zvýšenie hodnoty obce
- integrácia v dôsledku zlepšenia komunikácie medzi ľuďmi s osobitnými potrebami, obyvateľmi obce a hosťami.

Hodnotenie poroty:

vytvorenie možností zamestnania pre ľudí s osobitnými potrebami ako aj ich sociálna integrácia v každodennom živote sa pomocou tohto projektu podarila vynikajúcim spôsobom a mala by mať účinok príkladu.

Kontaktná adresa:

DEV Maria Ponsee un Verein Balance
Maria Ponsee 13
3454 Reidling

KVALITA ŽIVOTA A PROSTREDIE
nad 1000 obyvateľov

OCENENÝ

Gross Gerungs

Názov projektu: Aréna sily Gross Gerungs
Nositeľ projektu: Mestská obec Gross Gerungs
Počet obyvateľov: 4.820
Zahájenie projektu: 2000
Koniec projektu: priebežný ďalší rozvoj

Popis:

V prostredí časti Waldviertel sa vyskytuje jedinečná skalná pyramída, ktorej vek a účel nie sú dodnes objasnené. Je srdcom Arény sily Gross Gerungs a štartovacím bodom do mystiky Waldviertel. Z pyramídy hviezdicovo vychádzajú štyri geomanticky pozitívne čiary a štyri doprava sa točiace vodné kolesá, ktoré vytvárajú z oblasti osobitnú arénu sily.

Neobyčajné granitové formácie, ako sú najhlbšia obetná čaša časti Waldviertel, glóbus, Kierlingstein a „Summstein“ ponúkajú návštevníkom ďalšie neobyčajné zážitky zmyslov. Pri načúvacom jazere – vytvorené dva impozantné načúvadlá – môže návštevník poležiačky vnímať zvuky lesa.

Účasť občanov:

V rámci projektovej skupiny a za sprievodu príslušnej obce.

Výsledky:

Identifikácia obyvateľstva s objektmi Arény sily a mystickej lesnej časti (Waldviertel). Výsledkom projektu je stúpajúci turistický trend.

Hodnotenie poroty:

Projekt Arény sily tematicky ideálne súvisí s témou oblasti „Mystická lesná štvrť“. Obec Gross Gerungs ukázala, že každý región ponúka vhodné miesta a môže si pre ne vynájsť šikovným spôsobom dôvod. Pritom sa disponibilný potenciál optimálne využil.

Kontaktná adresa:

StR Helga Floh,
Hauptplatz 18
3920 Gross Gerungs

OD MLÁDEŽE PRE MLÁDEŽ
do 1000 obyvateľov

OCENENÝ

Grainbrunn

Názov projektu: Stretnutia mládeže
Nositeľ projektu: Pracovný krúžok mladých
Počet obyvateľov: 158
Zahájenie projektu: február 2000
Koniec projektu: apríl 2000

Popis:

Miesto pre stretnutie mládeže Grainbrunn poskytuje všetkým členom prístup k internetu, zariadenie pre domáce kino, elektronické riadenie a možnosť prístupu 24 hodín denne, *wuzzler*, dosku na vrhanie šípiek, kanceláriu pre administrovanie činnosti spolku, kuchyňu, ako aj priestor na oslavy a párty. Zvlášť aktívni sú 21-24 roční, mladší sa priebežne integrujú. Mladí poriadajú aj počítačové kurzy pre dospelých spolupracujú na domovej stránke obce.

Okrem toho sa v priestoroch nachádza aj odbočka pre cirkevné príspevky Ottenschlag-Traunstein ako aj miestnosť pre modlitbové večery katolíckeho vzdelávacieho diela Grainbrunn.

Účasť občanov:

5.000 dobrovoľne vykonaných pracovných hodín mládeže.

Výsledky:

- vytvorenie priateľstiev
- spojenie s mládežou z regiónu
- prežívanie a porozumenie demokratickým procesom

Hodnotenie poroty:

V mieste stretávania mládeže Grainbrunn sa umožňuje mládeži vzorovým spôsobom využívanie voľného času. Vysoká účasť mládeže na koncipovaní a vytvorení mala za následok aj vysokú identifikáciu s dielom, ktorá sa prejavuje mnohostrannými aktivitami. Vynikajúce je pritom sprostredkovanie poznatkov staršej generácii.

Kontaktná adresa:

Jürgen Kellner
3524 Grainbrunn 1a.

OD MLÁDEŽE PRE MLÁDEŽ
nad 1000 obyvateľov

OCENENÝ

Aspangberg – St. Peter

Názov projektu:	TheaterWerk.st@dt
Nositeľ projektu:	Obec Aspangberg- St. Peter spolok Kultur am Wechsel Dorferneuerung Aspangberg- St.Peter
Počet obyvateľov:	2.015
Zahájenie projektu:	2001
Koniec projektu:	priebežný ďalší rozvoj

Popis:

V TheaterWerk.st@dt sa uskutočňuje umelecká a sociálna práca s deťmi a mládežou. Na základe spolupráce s Karl Schubert Haus sa integrujú aj mladiství s osobitnými potrebami. Starostlivosť o deti a mládež uskutočňujú pedagogicky vzdelaní spolupracovníci. Deti a mladiství spracujú spolu s hercami, režisérmi a hudobníkmi divadelnú hru a hrajú s nimi na javisku.

Prielom, ktorý viedol ku vzniku [TheaterWerkst@dt](#), nastal pri jednom festivale rozprávok.

Účasť občanov:

- zapojenie detí a mládeže z Dolného Rakúska,
- rodičia detí
- ľudia s osobitnými potrebami z Karl Schubert Haus ako sily v pozadí a herci
- nespočetní pomocníci zo všetkých sociálnych vrstiev.

Výsledky:

- od roku 2001 ročne okolo 1.500 návštevníkov
- pohostinské vystúpenia v Perchtoldsdorfe, Klosterneuburgu a Pielachu s približne 2.000 návštevníkmi
- vysoký stupeň publicity v dôsledku zapojenia sa tlače a správ
- umelecky stvárnené plagáty v celom Dolnom Rakúsku
- zvýšenie počtu prenocovaní v Mariensee.

Hodnotenie poroty:

Privedenie detí a mládeže do sveta divadla pod vedením profesionálnych hercov sa v Aspangbergu- St. Peter sa pozoruhodným spôsobom podarilo. Osobitné ocenenie si pritom zasluhuje integrácia detí a mládeže so zvláštnymi potrebami.

Kontaktná adresa:

Dipl. Ing. Stephan Schenker
Sonneck 4
2870 Aspang

OD MLÁDEŽE PRE MLÁDEŽ
nad 1000 obyvateľov

OCENENÝ

Aspangberg – St. Peter

Názov projektu:	TheaterWerk.st@dt
Nositeľ projektu:	Obec Aspangberg- St. Peter spolok Kultur am Wechsel Dorferneuerung Aspangberg- St.Peter
Počet obyvateľov:	2.015
Zahájenie projektu:	2001
Koniec projektu:	priebežný ďalší rozvoj

Popis:

V TheaterWerk.st@dt prebieha umelecká a sociálna práca s deťmi a mládežou. Prostredníctvom Karl Schubert Haus sa integruje aj mládež s osobitnými potrebami. Starostlivosť o deti a mládež uskutočňujú pedagogicky školení spolupracovníci. Deti a mládež spracujú za pomoci hercov, režisérov a hudobníkov divadelnú hru a hrajú spolu s nimi na javisku.

Prelom pre TheaterWerk.st@dt sa podaril pomocou festivalu rozprávok.

Účast' občanov:

- zapojenie detí a mládeže z Dolného Rakúska
- rodičia detí
- ľudia s osobitnými potrebami z Karl Schubert Haus ako pracovníci v pozadí a herci,
- nespočítateľní pomocníci zo všetkých sociálnych vrstiev

Výsledky:

- od roku 2001 okolo 1.500 návštevníkov
- pohostinné predstavenia v Perchtoldsdorfe, Klosterneuburgu a Pielachu s približne 2.000 návštevníkmi
- vysoký stupeň publicity v dôsledku zapojenia sa tlače a správ
- umelecky vytvorené plagáty v celom Dolnom Rakúsku,
- zvýšenie počtu prenocovaní v Mariensee.

Hodnotenie poroty:

Privedenie detí a mládeže bližšie k svetu divadla pod vedením profesionálnych hercov sa v Aspangsburgu- St. Peter sa podarilo v pozoruhodným spôsobom. Pričom integrácia detí a mládeže s osobitnými potrebami zasluhuje zvláštne ocenenie.

Kontaktná adresa:

Dipl. Ing. Stephan Schenker
Sonneck 4
2870 Aspang

NOVÉ MÉDIÁ
do 1000 obyvateľov

OCENENÝ

Hanfthal

Názov projektu:	Medien-Mix
Nositeľ projektu:	Spoločenstvo obcí Hanfthal
Počet obyvateľov:	575
Zahájenie projektu:	2000
Koniec projektu:	priebežne

Popis:

Informačné noviny „Hanf-Blatt“: Informuje o projektoch, podujatiach, udalostiach v obci a o termínoch, pričom majú všetky miestne spolky možnosť zverejniť, čo je vhodné sa dozvedieť.

Homepage: Predstavujú a dokumentujú sa projekty Spolku pre obnovu dediny, dejiny dediny, názory dediny, kalendár podujatí a termínov, život vo farnosti, turistika, spolky a živnostenské podniky.

Kalendár: Obrázkový kalendár s motívmi obce, uskutočnené projekty obnovy dediny a podujatia.

Výkladná skrinka: Novo zriadená výkladná skrinka s informáciami všetkých spolkov a politických strán, fary a mestskej obce Laa an der Thaya.

Spravodajstvo pomocou multimédií: Práca spolkov sa dokumentuje pomocou digitálnej kamery a na výročných zasadnutiach sa prezentuje video premietačom.

Účasť občanov: ročne pribl. 500 pracovných hodín

Výsledky: Od vzniku spoločenstva dediny v roku 1996 sa uskutočňuje široká verejná práca formou rôznych médií. Prostredníctvom nich sa obyvateľstvo obce dozvedá o aktivitách Spolku pre obnovu dediny. Takýmto spôsobom získavajú jednotlivé projekty v dedine vysokú akceptanciu a občanov obce možno v silnejšej miere vyzývať k spolupráci

Hodnotenie poroty:

Informačnou iniciatívou sa podarilo aktivizovať potenciál k spolupráci a na spoluvytváraní Hanfthalu. Rozsiahla dokumentácia a poskytovanie správ, aj za spoluúčasti médií, sú súčasťou motivácie a tým aj základným predpokladom pre široko založené hnutie obnovy.

Kontaktná adresa:

Predseda Johann Schmidt

Hanfthal 186
2136 Laa/Thaya

NOVÉ MÉDIÁ
nad 1000 obyvateľov

OCENENÝ

Senftenberg

Názov projektu: Širokopásmový internet cez rádiatelegrafiu
Nositeľ projektu: Pracovné spoločenstvo Dorferneuerung Senftenberg
Počet obyvateľov: 1.971
Zahájenie projektu: Februára 2002
Koniec projektu: December 2003

Popis:

Začiatkom roku 2002 sa uskutočnili prvé merania príjmu pre možný smerový prenos signálu. Nakoľko skúšky na zrúcaninách Senftenbergu prebehli optimálne, bola na jar zriadená provizórna vysielač a prijímacia stanica. Odvtedy pokrýva internetový signál údolie Kremisu až po Rehberg a jadro obcí Imbachu a Senftenbergu. Bez sťažností prebiehajúca skúšobná prevádzka bola prerušená vysokou vodou a týždne trvajúcim výpadkom prúdu na zrúcanine.

Spolok pre obnovu obce vyberá účastnícky poplatok a jednorazový poplatok za pripojenie. Časť obnosu bude refundovaná, keď používateľ poskytne spolku odpracované hodiny. Systém sa má rozšíriť tak, aby poskytol prenos aj „schovaným časťam obce“.

Účast' občanov:

- prezentácia a vytváranie sebavedomia
- manuálna práca pri výstavbe vysielača
- pomoc pri inštaláciách prijímačov

Výsledky:

- rýchlejší prístup k internetu pre všetky domácnosti, bez zaťaženia telefónu
- pilotný projekt pre celé Dolné Rakúsko
- bezplatná komunikácia medzi používateľmi
- nízke zriaďovacie náklady pre používateľa

Hodnotenie poroty:

Projekt Internetfunk sa vyznačuje tým, že sa na základe zaangažovanosti a vlastnej iniciatívy podarilo pre hospodárstvo, ale aj pre súkromných používateľov zriadiť nákladovo priaznivý širokopásmový-internetový prístup pomocou smerového prenosu signálu a tak zvýšiť rovnosť príležitostí pre znevýhodnené regióny.

Kontaktná adresa:

Obman Erich Voglauer
Neuer Markt 11
3541 Senftenberg

UCELENOSŤ

OCENENÝ

Herrnbaumgarten

Názov projektu: Bláznivá dedina
Nositeľ projektu: Herrnbaumgarten
Počet obyvateľov: 1.007
Zahájenie projektu: 1991

Myšlienka:

Nonsense sa stalo vysoko štylizovanou témou všeobecného rozvoja celej obce. Začalo to Spolkom na zhodnotenie prebytkov myšlienok a Nonseumom s vynálezmi, ktoré nikto nepotrebuje. Medzičasom sa „Nonsense“ sa stalo neoddeliteľne spojeným s Herrnbaumgartenom.

V rámci Obnovy dediny bola vyvinutá predstava „bláznivej dediny“. Podujatia, remeselné podniky, rozvoj priestorov obce, starostlivosť o hostí a kultúrne zariadenia, všetko bude do nej zaradené.

Herrnbaumgarten sa stalo návštevným hitom v regióne.

Účast' občanov:

Celá dedina spolupracuje, či už pri rôznych podujatiach, pri plánovaní alebo výstavbe zariadení. Máme 25 úradov fľaškovej pošty (vinárske podniky, ktoré posielajú fľaškovú poštu a pozdravy) a 5 nájomcov miesta nasávania vzduchu (ponuka hosťovských izieb). Aj Grnoa hostinec spolupracuje.

Trvanlivosť:

Koncepcia vývoja „bláznivej dediny“ je dlhodobou koncepciou. Cieľom je zvýšiť počet návštevníkov Herrnbaumgarten, ale aj regiónu. Ideálom je kombinácia jedinečných, originálnych podujatí (napr. otvorenie úradu fľaškovej pošty, obsadenie Národnej banky, odhalenie námestia nasávania vzduchu, obecná rada pre mešťanostu...) a hospodárstva, predaj produktov prísloví, prezentácia Nonseumu a sprevádzané potulky po viniciach.

Program v Herrnbaumgarten je optimálnym doplnením ku Svetu vína v Poysdorfe a stajňových zariadení (Erdstallanlagen) v Grosskrute. V posledných dvoch rokoch počet návštevníkov sa značne zvýšil.

Hodnotenie poroty:

Základná myšlienka a jej dôsledné uskutočnenie prepožičiava malej dedine Herrbaumgarten jedinečný a nezameniteľný imidž a vyniká tak z masy ostatných dedín. Reklamné motto „otvoriť sa jedinečnosti“ sa dosiahlo mimoriadne originálnym spôsobom a s médiami ovplyvnenou účinnosťou.

Kontaktná adresa:

Obmann Christian Frank
Brandstrasse 9
2171 Herrbaumgarten